

1

హాలీవుడ్ మూవీస్ వారి

మాంజనేయ యుద్ధం

కె.వి.ఎస్.డి.లాల్ • నిర్దేశకుడు: దొనేపూడి కృష్ణమూర్తి • నిర్మాత: టి.రామకృష్ణారావు

కథా సంగ్రహం

—o—o—o—

త్రేతాయుగంలో అంజనేయుడూ, ద్వాపరయుగంలో భీముడూ వాయునందనులు. అంజనేయుడు చిరంజీవి; శ్రీరామభక్తుడు. భీముడు వీరసింహుడు; మహాబలవంతుడు. ఆ వీరాధిపతులు భీకరసంగ్రామం చేశారంటే ప్రపంచంలో ప్రళయం దాపురించదూ? ఆ పరిణామానికి కారణ వారణాలే యీ కథా విధానాలు. నారదుడు కలహ భోక్త అంటారుగాని, ఆ మహర్షి కల్పనలన్నీ మానవకల్యాణానికి మంగళహారతులు. అంజనేయుడు పొండవ పక్షాన ప్రసన్నుడు కావాలనే తాపత్రయంతో నారదుడు పన్నిన నూత్రాలు పాత్రలకు ప్రాణాంతకమైతే తుదకు కృష్ణ పరమాత్మ దర్శనమిచ్చి శాంతి దీవిస్తాడు.

కథకంతకు మూల నూత్రాలు సౌగంధికా వుష్పాలు. అరుణోదయ వేళకే అగుపించే ఆ వుష్పలతోనే రోజూ కుబేర చక్రవర్తి శివపూజ చేస్తారు. నలకూబరుడు కుబేరుని కుమారుడు; యువరాజు.

నలకూబరుని పొండగల నాట్యరాణి తానేనని గర్వపడిన రంభా - సౌందర్యమణి సౌదామిని - ఇద్దరిని పోటీనాట్యానికి సన్నద్ధపరిచాడు నారదుడు. విజయం పొందిన సౌదామినిని, సౌగంధికాలు సమర్పించే పనిలో నియమించాడు చక్రవర్తి. రంభకు నలకూబరుడంటే ఎంతో అనురాగం. కాని నలకూబరునకు సౌదామినంటే ప్రేమ; ప్రాణం. ఆ ప్రేమకు లగ్న బంధంగా సౌగంధికా వుష్పం ఆమె తలలోపెట్టి ప్రమాణం చేశాడు యువరాజు. శివపూజకు తక్కువ అయిన ఆ వుష్పం ఆమె తలలోమాచి ఆగ్రహపడి చక్రవర్తి సౌదామినికి రాజ్య బహిష్కారం విధించాడు. సౌదామినినే మనసా వాచా ఆశించిన నలకూబరుడు రంభ అంటే అనాదరణ చూపుతాడు. అందుకు రంభ వచ్చి సౌదామినిని గంగలోతోసి పగతీర్చుకుంటుంది. ఆమె ప్రణయ సౌగంధికావుష్పం ప్రవాహంలో పోయి ద్రౌపదికి

దొరుకుతుంది. అలాంటి పుష్పాలు తెమ్మని ద్రౌపది భీముణ్ణి బలవంతం చేయగా ఘటోత్కచుని సాయం ఉంచి పుష్పాల కోసం భీముడు బయలు దేరుతాడు.

కష్టాలుపడి సౌదామిని ఆంజనేయుని చెంతకు రాగా నారదుని బోధతో ఆమెకు ఆశ్రయమిచ్చాడు పావని. భీముడు ఎలాగో గంధర్వ లోకం చేరి యక్షులను జయించి సౌగంధికాలతో భూలోకంలోకి దూకాడు. తాను సాధించిన ఘన విజయానికి భీముడు గర్వపడగా నారదు డాతనిని ఆశ్రమం చేరే విధం చేస్తాడు. ప్రణయ సౌగంధికం సౌదామిని చేతికి అందుతుంది. దానిని గురించి భీముడు - సౌదామిని ఘర్షణపడేసరికి అతడు సౌగంధికాలు అపహరించిన ద్రోహి అని ఆంజనేయుడు తన వాలంతో భీముణ్ణి బంధించి, పూజా పుష్పాలను కుబేరున కిచ్చిరమ్మని సౌదా మినిని పంపుతాడు. కాని అక్కడ ఆమెయే దొంగ అని ఆరోపించి కురూ పిగా శపిస్తాడు కుబేరుడు.

తండ్రి జాడకై ఘటోత్కచుడు బయలుదేరి ఆంజనేయుని ఎదు ర్కొంటారు. శక్తికిమించగానే యుక్తి చే విడిపిస్తాడు. కాని నిజం గ్రహించ గానే భక్తాంజనేయుడు ప్రకొపిస్తాడు. భీముడు వీరావేశుడౌతాడు.

భయంకర యుద్ధం ! భీమాంజనేయుల భీషణ సంగ్రామం ! ఆ ప్రళయం ఎలా నివారణ అయింది ? సౌదామిని నలకూబరులు ఏక మయ్యారా ? శ్రీకృష్ణుని బోధతో ఈ గాథ ఎలా కాలి సాధించిందీ తెరపై చూడండి.

రంభ :

రచన : నారాయణరెడ్డి

పాడినది : L. R. ఈశ్వరి

పలికేరాగం కులికేభావం నేనేలే
నింగిలోన నేలకైన నేనేలే ||

ఇంద్రుడు పులకించే అందలు నావి
చంద్రుడు తలవంచే అందాలు నావి
నవ నవలాడే పరువము నాది
దివిలో భువిలో నాసరియేరీ

|| పలి ||

తారలు నన్నుగని తళతళలాడేను
గాలులు నన్నుగని గలగలసాగేను
మెరుపులమించే తలపులు నావి
దివిలో భువిలో నాసరియేరీ

|| పలి ||

రంభ :

రచన : ఆరుద్ర

సాదామిని :

పాడినది : సుశీల, ఈశ్వరి

నేనే నేనే మధుగీతి
నవరసపూరిత విలాసవతి ||
మదిలో పొంగే మాధురి నేనే
సుధలో కలిగే సుఖమును నేనే
కలువల రాయుని వెలుగులు నేనే
కలలో దొరికే ఫలమును నేనే

|| నేనే ||

చవులూగించే చెలువము నాదే
నవలోకముల నవ్వులు నావే
పరవశమొందే పరువము నాదే
వలపూ గెలుపూ సకలము నేనే

|| నేనే ||

కుబేర :

రచన : తాండ్ర

పాడినది : వెంకట్రావు

కాళీచిత్త సరోజ బంధర మారా !

గంగా శశాంకప్రియా !

క్షీరభాగీల వినీలమంగళగళా !

క్షమం కరా ! శంకరా !

కాలవ్యాళకపాల భూషణధరా !

కౌరుణ్య రత్నాకరా !

ఫాలాక్షా ! నటరాజతాండవ శివా

భక్తవనా ! పాహిమాం ||

నలకూబర :

రచన : నారాయణతెడ్డి

పాడినది : ఘంటసాల

సురభామినీ ! సౌదామినీ !

కలహంస వోలె యిటురావే

తెలిసవ్వు వెన్నెలలు తేవే

|| సు ||

సెలయేరులలో జలధారలలో

నీ కులుకులేవో కనిపించె

చిగురాకులలో పువ్వురేకులలో

నీ సొగసులేవో తోచే

ఏమందు నేను నాముందు నేడు

నవనందనాలు నిలిచె

|| సు ||

నే తుమ్మెదనై మధురమ్ముగ, నీ

గానమ్ము చేతు జవరాలా

చేతెమ్మెరనై లలితమ్ముగ

నీ నయనమ్ము లంబెదనుబాలా

యేనాటికైన నీబాటలోన

పయనింతులెమ్ము చెలియా

|| సు ||

రచన : నారాయణరెడ్డి

పాడినది : ఘంటసాల, నువ్వీ

శలకూబర : సిగలోన విరిసిన సౌగంధికా
చెలికింత తొందరయేలా

సౌదామిని : సిగలోన విరిసిన సౌగంధికా
చెలి జాగుచేయుట మేలా -

శలకూబర : పసిడి కిరణములు మెరిసేవేళ
మిసిమి కోరికలు ఎగిసేవేళ
మదిలో మరులేవో కదిలే యీవేళ
మూటైన కరువాయెనా !

॥ సిగ ॥

సౌదామిని : తనువు కోవెలగ వెలసినవేళ
ప్రణయ వేదములు పలికేవేళ
మదిలో నాస్వామి కొలువైన వేళ
మాటలు యింకేలనో -

ఇద్దరు : సిగలోన విరిసిన సౌగంధికా
చెలిమికి నీవే నవదీపికా

అంజనేయ :

రచన : తాండ్ర

పాడినది : ఘంటసాల

రామా ! రఘుకులసోమా
శ్రీరామా ! జయరామా
నీల నీరద కోమలశ్యామా

॥ శ్రీరామా ॥

సాధు సంస్తూయ సాకేతధామా
శాలి సంధాన జగదభిరామా
తారక శుభనామ కళ్యాణరామా

॥ శ్రీ ॥

మైథిలీ మధుర మందార చామర
సమాందోశనా

మణికంకణ మంజులమూర్తి
 రామచంద్రమూర్తి -
 దాశరథీ ఘనకౌరవ్య జలధీ
 దానవ సంహార ధర్మవిచారా
 సకలగుణసాంద్ర శ్రీరామచంద్రా

॥ శ్రీ ॥

అంజనేయ :

రచన : తాండ్ర

పాడినది : ఘంటసాల

జపమేమి చేసెనో జనకమహారాజు
 కల్యాణరాముని కాళ్ళుగడుగ
 నోమేమి చేసెనో భామామణి సీత
 రామమూర్తికి తలంబ్రాలుపోయ
 క్రతువేమి సల్పిరో కాసల్య దశరథుల్
 లాలించి రఘురాము జోలపాడ
 పూర్వపుణ్యంబేమి పొంగెనో భూప్రజల్
 సాకేతరాము దర్శనముజేయ

ఏ తపస్సు ఫలించి వాల్మీకి మాని
 భక్తిరామాయణము వ్రాసి ముక్తిజెంచె
 ధరణి పుణ్యాత్ములందరో దాటిపోక
 స్వామికిన్ దూరమైతి నా పాపమేమొ

అంజనేయ :

రచన : తాండ్ర

పాడినది : ఘంటసాల

రామ నామ సుధా మధురాలి మధుర
 పావనాక్షరసేవ జీవనమటంచు
 సంతతము జేయు రఘురామస్మరణమొకటె
 మానవాళికి తారకమంత్ర మబల

శ్రీరామ

రచన : తాండ్ర

పాడినది : ఘంటసాల

అనుజన్మండవటంచు సంతతఘ్న నా
 కానంద సంధాతయా
 అనుగున్ నెచ్చెలివంచు లోదలచి ఆ
 ప్యాచుంబుగా జూచితిన్
 అనుకోనైతి ఒకప్పుడేని యిటు నీ
 ప్రాణాలకీ రాముడే
 జనియించెన్ ధరమృత్యుదేవతని నా
 స్వప్నంబులోనైన ల
 త్ముణ ! ఈ అగ్నిపరీక్ష నా హృది క
 లంపన్ అంశపున్ కోతయా ॥

రచన : తాండ్ర

పాడినది : ఘంటసాల

అవశిష్టంబులు దీర్చి, సర్వము పరి
 త్యాగంబు గావించి, బాం
 ధవ మిత్రతాళి సమేతుడై నడచి ని
 ద్రాహారముల్ మాని, రేల్
 పవలుం జేసె ప్రయాణ మయ్యది మహా
 ప్రస్థాన మా యాత్రలో
 అవతారంబు ముగించి రాముడరిగెన్
 వైకుంఠ దేవుండుగా ॥

భీముడు :

రచన : తాండ్ర

పాడినది : మాధవశెట్టి

అనుపమ వీరసింహుడని

ఆ యుగమందు ప్రసిద్ధియేమొ; కా

రణ మరయంగ భీముడు ధ

రాస్థలి పుట్టగలేదు; ఒక్క పీ

రునిగని దేవుడో యసుచు

మ్రొక్కెడు మూర్ఖ జనావళి; అంజనే

యని ఘనకార్యమంతయును

కోతుల భాగవతంబుగాదొక్కో ॥

అంజనేయ :

రచన : రాజశ్రీ

సాదామిని :

పాడినది : ఘంటసాల, సరోజిని

జయ జయ జానకిరామా

రఘుకులసోమా పావననామా

॥ జయ ॥

ఖలులను ద్రుంచి సుజనుల కావగ

ధరణిని వెలసిన దశరథరామా

శివుని ధనస్సును భంగముచేసి

సీతను నైకొన్న కళ్యాణరామా

॥ జయ ॥

అల విభీషణుని అభయముకోర

అదరించి కరుణించిన రామా

దశకంధరుని రణమున గునిమి

లోకశాంతి నెలకొల్పిన రామా

॥ జయ ॥

తారకనామా - దనుజ విరామా

మేఘశ్యామా - శ్రీరామా !

భూసుతకామా - సద్గుణధామా

పాహి పాహి - పట్టాభిరామా

॥ జయ ॥

మాయా సాదామిని :

రచన : నారాయణరెడ్డి
పాడినది : L. R. ఈశ్వరి

ఎటు ఎటు ఓ రాజా ఎటు

ఇటు ఇటు రారాదా ఇటు

నీదే నీదే ఈరేయి నీదే

|| ఎటు ||

నా కన్నులలో కైపురేపు చిన్నెలున్నవి!

నా వన్నెలలో వాడని సంపెంగలున్నవి!

నాసరి యెవ్వరురా నేనే నేనే నేనే

|| ఎటు ||

శేనెన్నడు యీ రీతిగ పులికించలేదులే

నిన్నెన్నడు యీ రీతిగ తిలకించలేదులే

నీ అసురాగమింక నాదే నాదే నాదే

ముణిమంత :

రచన : రాజశ్రీ

పాడినది : శ్రీరామ్ P

వీరుడనే ధీరుడనే

వినవే ఓ భామా !

బొసన్నా కొదన్నా తప్పదు మనప్రేమ ||

కండకలం చూపిస్తా

ముల్లోకాలను వణికిస్తా -

రూపంలో మురిపిస్తా

మన్మధుడనె వోడించేస్తా

నీతో నేడు సరి యనిపిస్తా - రంభా ||

కోటి కలలు కన్నానే

నీ మనసే నాదసురున్నానే

బొసని అంటే స్వర్గం

కొదంటే బ్రతుకే సరకం

నీవే నీవే నాకిక సర్వం - రంభా ।

భీమడు :

రచన : తాండ్ర

పాడినది : మాధవపెద్ది

ప్రాంచిత కీర్తిశాలియగు

పాండు నృపాలుడు నాడు తండ్రియో

సంచిత ధర్మనందను డ

జాతరిపుండు మదగ్రజుండు; పే

ర్గాంచిన వీర విక్రమ క

శాగ్రణి అర్జు డస్థతమ్ముడై

మించెడు భీమ సేనుడను

మేర యెరుంగవె వానరాధమా ॥

ఆలమనేయ :

రచన : తాండ్ర

పాడినది : ఘంటసా

ఆలమనేయ బూని నిట

లాక్షుడై నన్నెదిరించుగాక, నా

వాలము, మృత్యుదేవి కర

వాలము; రాక్షస వంశమారణా

భీమ, వైరివీరజిత

భీకర యుద్ధ జయాలవాల మీ

వాలమె, ఓ దురాత్మ! నిను

బంధితు జేయును కాలపాశమై ॥

పౌదామిని :

రచన : నారాయణరెడ్డి

పాడినది : సుకీల

కలలన్ని ఫలియించె యీనాడే

నాకలలన్ని ఫలియించె యీనాడే

తలపులు చిగురించె యీనాడే

కలువను జాబిలి కలిసెను నేడే

పరిమళలహరులు విరిసెను నేడే
మనసే మధువై తొణికెను నేడే

కలః

పరిణయ రాగము పలికెను నేడే
అలకౌనగరము కలకలలాడే
వలసే వరమై నిలిచెను నేడే

కరః

రచన : తాండ్ర

పాడినది : మాధవపెద్ది.

కాలవోషంబు పట్టిన ఘనతతోడ
బ్రతుకు చుంటివి నీవు ప్రపంచమందు
రామ భజనమ్ము చేసెడు ప్రతిభకన్న
ఆవసరంబైతి నేమి రామాయణమున
వీరుడీవైన పోరాడు భీముతోడ.

అంజనేయ :

రచన : తాండ్ర

పాడినది : శుంభపాం.

కలన జయింప లేక బలగర్వ
మడంగియు చింత జచ్చినన్

పులుసది చావలేదనెడు పోలిక

దుష్టదురాగ్రహంబునన్

పలికెను; ఫాలలోచనుడె

బాసటగా నిను గావనెంచినన్

పలువ; మనీయ ఘాత

యమవాటికి పంపెద మానవాధమా!

రచన :

తాండ్ర

పాడినది :

ఘంటసాల

అంజనేయ : ధరణి శ్రీరామ చంద్రుడే దైవమేని
 సీత భూజాత యీ లోకమాతయేని

భీముడు : ధర్మనందనుడే సత్యధర్ముడేని
 జగతి పాంచాలియే మహా సాధ్వీయేని

అంజనేయ : దోషమెరుగని రామభక్తుండనేని

భీముడు : కృష్ణపరమాత్మమమ్ము రక్షించునేని

అంజనేయ : కదన విజయమ్ము మారుతే గాంచుగాక

భీముడు : కదన విజయమ్ము భీముడే గాంచుగాక.

కృష్ణ :

రచన : తాండ్ర

పాడినది : ఘంటసాల

పండెన్ దుష్ట చతుష్టయంబునకు పా
 పం బాపదల్ బాయు బ్ర

హ్మండంబంతకు కారవాధముల రా
 జ్యంచేమి? లోకంబులే

గాండివంబునకున్ నమోన్నమయనం
 గా తద్రథాగ్రమ్మునన్

బెండాపై కపిరాజు నిల్చె విజయ
 శ్రీ లిచ్చి నీవింపగా॥

సాంకేతిక నిపుణులు

కథ, కవిత :-	తాండ్ర సుబ్రహ్మణ్యం
సంగీతం :-	T. V. రాజు
పాటలు :-	నారాయణరెడ్డి, తాండ్ర, రాజశ్రీ, ఆరుద్ర
ఛాయ :-	రామచంద్ర
శబ్దగ్రహణం :-	M. D. వాల్మీకి, A. A. స్వామి
స్టిల్స్ :-	పి. యస్. మూర్తి
కళ :-	కుదరవల్లి
కూర్పు :-	జి. డి. జోషి, బి. ఎస్. మణి
నృత్యదర్శకులు :-	చిన్ని-సంపత్
దుస్తులు :-	నారాయణరావు
స్టేటింగ్స్ :-	పెరుమాళరాజు
మేకప్ :-	పీరాజు, రాజగోపాల్

అసోసియేట్ డైరెక్టరు :- ధనకోటేశ్వరరావు

సహాయకులు

దర్శకత్వం :-	D. బాబూరావు
సంగీతం :-	విజయా క్రిష్ణమూర్తి
ఛాయ :-	గోపీనాథ్
శబ్దం :-	మూసా-రాజన్
మేకప్ :-	శ్రీనివాస్-మన్మథరావు.
దుస్తులు :-	రాజు, తంగవేలు, మహాలక్ష్మి
ప్రొడక్షన్ :-	అప్పారావు-రంగస్వామి

తా గ నిం

రాజశ్రీ	దండమూడి రాజగోపాలరావు
విజయశ్రీ	కామినేని ఈశ్వరరావు
S. వరలక్ష్మి	కాంతారావు
వీణావతి	రమణారెడ్డి
	చ లం
	సత్యనారాయణ
	ముక్కామల
మరియు	హరనాథ్.

ప్ర డి యో :
ఫి లిం సెంటర్

నైజాం జిల్లాలకు డిస్ట్రిబ్యూటర్లు :
మ్యూజికల్ ఫిలిమ్స్
రాష్ట్ర పత్తిరోడ్ : సికింద్రాబాద్.